

103 NO'LU ANADOLU AHKÂM DEFTERİ'NDEKİ İZMİR İLE İLGİLİ HÜKÜMLER*

Nahide ŞİMŞİR

Osmanlı Devleti Anadolu'nun batısında bir sınır beyliği olarak kurulmuş, Fatih Sultan Mehmed (1451-1481) zamanında, 1453 yılında İstanbul'un fethedilmesiyle bir imparatorluk haline gelmiştir.¹

Kanunî Sultan Süleyman (1520-1566) zamanında da Osmanlı İmparatorluğu Orta Avrupa'dan Hint Okyanusuna kadar uzanan topraklarıyla bir dünya devleti statüsüne yükselemiştir.²

Kanunî'den sonra Osmanlı Devleti'nin merkezî otoritesi zayıflamaya başlamıştır. Özellikle XVII.y.y'ın sonlarında merkezden uzak bölgeler bu durumu giderek artan bir şekilde hissetmişlerdir. Tüm bunlara paralel olarak da halkın şikâyetleri artış göstermiştir.

Uğranılan haksızlığın veya zararın giderilmesini isteyen kişi, merkeze "arz" veya "arz-ı hâl" göndererek şikâyetinde bulunmaktadı. Eğer şikâyetinde bulunan bir grup ise sözkonusu dilekçeye "arz-ı mahzar" denilmektedir. Zarar gören taraf, bir şahıs, bir grup veya bir kurum (vakıf gibi), olabilir. Karşı taraf ise, eşkiyanın veya memurun soygunculuğu, bir mahkeme kararını tanımama, borcunu ödememe gibi, köylünün toprak anlaşmazlıkları, esnaflar arasındaki problemler... v.b haksız uygulamalardan şikâyet olabilmektedir. Ancak burada en önemli husus şikâyet konusunun özel olmasıdır. Çünkü kamuya ait zararlar Mühimme Defterlerine yazılmaktadır.³

---

*. 103 No'lu Anadolu Ahkâm Defteri E.Ü. Sosyal Bilimler Enst. Yeniçağ Tarihi Anabilim Dalında "1791-1793 Döneminde Anadolu Ahkâm Defterlerine Göre İzmir", (İzmir, 1992) başlığı altında Yüksek Lisans tezi olarak hazırlanmış olduğum defterlerden birisidir.

1. Halil İnalçık, "Mehmed I", *İslâm Ansiklopedisi*, VII, İstanbul, Millî Eğitim Bakanlığı Yayını, s. 511.
2. Halil İnalçık, *The Ottoman Empire: The Classical Age, 1300-1600*, London, Weidenfeld and Nicolson, 1973, s. 3.
3. Halil İnalçık, "Şikâyet Hakkı: Arz-i hal ve Arz-i Mahzarlar", *Osmanlı Araştırmaları*, VII-VIII, İstanbul, 1988, ss. 35-36.

"Osmanlı Devleti'nin gerek iç, gerek dış birinci ve ikinci derecede önem taşıyan meselelerine ait kararlar ve bunlarla ilgili olarak yazılan fermanların kaydedildiği defterlere "Mühimme Defterleri" adı verilmiştir.⁴

1649 yılından sonra bütün ferman kayıtları Mühimme Defterlerine yapılmamış ve Şikâyet Defterleri adı verilen yeni defter serileri düzenlenmeye başlamıştır.⁵

1742 yılında Şikâyet Defterleri kendi aralarında bölünmüş ve Ahkâm Defterleri adı altında yeni bir seri ortaya çıkmıştır. Şikâyet Defterleri kronolojik sıraya göre tutulduğu halde , Ahkâm Defterleri eyâletlere göre sınıflandırılmışlardır.⁶

İstanbul'da Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde Hicri Cemâziyelâhir 1155-Rebiulâhir 1306/Milâdi 1742-1889 tarihleri arasındaki hüküm özetlerini ihtiva eden 185 adet Anadolu Ahkâm Defteri bulunmaktadır. Bu defterlerde Hüdavendigâr, Karahisar-ı Sâhip, Saruhan, Aydın, Kastamonu, Bolu, Mentеше, Sultanönü, Ankara, Kangırı (Çankırı), Teke, Hamit ve Karasi sancaklarına ait hükümler vardır.⁷

İstanbul Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde Anadolu Ahkâm Defterleri serisi içerisinde bulunan, 103 numaralı Anadolu Ahkâm Defteri, 50x17 cm. ebâdında, battal ebru ile süslü karton bir kapak üzerine daire biçiminde kenarları çiçeklerle çevrili bir kağıt içinde "Anadolu Defteri min evâli Ramazan sene 1206"⁸ yazılıdır.

Defterde, 155 yazılı, 7 yazısız toplam 162 sayfa ve 615 hüküm bulunmaktadır. 615 hükümden, 1 tanesi silinmiş (365), 2 tanesi eksik yazılmış (273-353), 1 tanesi (95) hatalı yazılmış, 1 hüküm (159) baştarafı eksik ve (149) numaralı hüküm sonu, 28'inci sayfanın başında (x) işareti ile devam etmektedir.

4. Nahide Erman, "1791-93 Döneminde Anadolu Ahkâm Defterleri'ne Göre İzmir", Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, 1992, s. VII.

5. N.Erman, *a.g. tez.*, s. VII.

6. Mithat Sertoğlu, *Muhteva Bakımından Başvekâlet Arşivi*, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1955, ss. 25-26.

7. *Başbakanlık Osmanlı Arşiv Rehberi*, Ankara, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayın Nu: 5, 1992, s. 40.

8. Defter 1792 yılının Nisan ayının sonlarından, 1792 yılının Aralık ayının başlarında kadar ki dönemde yazılmış hükümleri ihtiva etmektedir.

Defter, "Bî ismihi sübhanehi / Heza kuyûd-ı ahkâm-ı şikâyet-ı eyâlet-ı Anadolu der zaman-ı sadr-ı sudûru'l-vüzera hazret-i Yusuf Paşa⁹ yeserallahu ma yürüdü / ve fî ibbân-ı reisü'l-küttâb seyyid Abdullah Berri Efendi¹⁰ / nâle yetemennahu fî gurre-i N (Ramazan) sene 1206"¹¹ ibâresi ile başlamaktadır.

103 numaralı Anadolu Ahkâm Defteri'nde bulunan İzmir ile ilgili hükümler kronolojik olarak sıraya konularak aşağıda özetleri verilmiştir.

1- (Bel.II) Hüküm, 1792 yılının Kasım ayının ortalarında İzmir kazası nâibine¹² ve İzmir hassı voyvodasına¹³ gönderilmiştir. İbrahim adlı bir kişi Niğde kasaba'sında Hassa hasekilerinden Emin adlı kimseye sene karşılığı dönüşünde, ödemek üzere dörtyüzelli gurûş borç vermiştir. Adı geçenden borcunu ödemesi defalarca istendiği halde, ödemeyip kaçmış ve İzmir'e yerleşmiştir. 1784/85 yılında sözkonusu borcun alınması için emir gönderilmiştir. Der kenarda belirtildiği üzere adı geçen borcunu taksit taksit ödeyeceğini İzmir kadısına bildirmiştir.

9. Yusuf Paşa, (24.I.1786-7.VI.1789) ve (27.11.1791-4.V.1792) tarihlerinde iki defa sadaret makamına getirilmiştir. Geniş bilgi için Bknz. İ. Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, IV, 2. Kısım, Türk Tarih Kurumu Yayını, s. 454; İ. Hami Danişmend, *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi*, İstanbul, Türkiye Yayınevi, 1971, V, ss. 66-68.

10. Seyyid Abdullah Berri Efendi, 23 Eylül 1789'da Divân-ı Hümâyûn Beylikçiliğinden, Reisü'l-küttâb olarak atanmıştır. Yaş muahdesinde baş murahhas, Zıstovi muahdesinde de birinci temsilci olarak görev yapmıştır. (4. VIII. 1791) İ.H.Danişmend, *a.g.e.*, V,s. 350; İ.H.Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, IV, 1. Kısım, Ankara, T.T.K. Basımevi, 1982, ss. 570-1

11. "Allahü-teâlâ'nın adıyla, Anadolu Eyâleti'ne ait olan bu ahkâm-ı şikâyet kayıtları, Yusuf Paşa'nın - Allah onun istediğini ve arzu ettiğini kolaylaştırsın-sadrazamlığı zamanında ve Seyyid Abdullah Berri Efendi'nin-Allah onu istediğine ve dilediğine kavuştursun-reisü'l-tüttâblığı zamanında, 1792 yılının Nisan ayının yirmidördünde düzenlenmiştir.

12. Osman teşkilâtında nâib ilmiye mensuplarının kadılık vazifesini üstlenen bir zümrenin ismidir. Mevâli denilen büyük kadılar görevlerinin tümüne, bazen bir kısmına kadı özelliklerine sahip bir kişi tayin ederdi. İlmiye ricâline mensup herhangi birinin kendisine verilen arpalığa gönderdiği kişiye de bu ad verilirdi. H.A.R.Gibb-C.C.Davies, "Nâib", *I.A.*, IX, İstanbul, M.E.B., Yay., 1964, ss. 50-52; M.Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri Sözlüğü*, II, M.E.B. Yay., 1983, ss. 644-45; Kâmil Kepeci, *Tarih Lûgatı*, İstanbul, 1952, s. 303.

13. Voyvoda, reis, subaşı ve ağa gibi anlamlara gelen bir tabirdir. Devlet tarafından iltizama verilen bir yerin vergilerini toplamakla görevlendirilmiş kimselerle, vezirlerin haslarının yıllık gelirlerini tahsil eden kişilere de bu isim verilmektedir. Ayrıca Eflâk ve Boğdan prenslerine Osmanlılar tarafından bu ünvan verilmiştir. Voyvoda kelimesi asker sürücü anlamına da gelmektedir. K.Kepeci, *a.g.e.*, s. 390; M.Z. Pakalın, *a.g.e.*, III, s. 598.

2-(Bel.I) Hüküm, 1792 yılının Mayıs ayının sonlarında, İzmir mollasına gönderilmiştir. İzmir'de bulunan Anabolitan? isimli bir zimmî¹⁴ 1785 / 86 senesinden beri Mazlûm Mehmed adlı şahsa beşyüzedört gurûş borcu olduğu ve defalarca istediği halde adı geçen borcunu vermediğinden şikâyet etmiştir. Söz konusu alacağın alınıp, gerekenin yapılması istenmektedir.

3- (Bel.III) Hüküm, 1792 yılının Ekim ayının ortalarında, İzmir mollasına¹⁵ ve İzmir hassı voyvodasına gönderilmiştir. Mîr Mustafa ile Divân-ı Hümâyûn¹⁶ Kalemî katiplerinden Mehmed Hamî? adlı kişiler, Karaburun ve Urla'dan kayıklar ile gelen üzümün, İzmir'de bulunan Yemişçi Hanına¹⁷ getirilip, burada alınıp satılırken, adı geçen hanın mültezimi olan Kara Emin isimli kimse bu hana getirilmeyip, başka yere götürülmesini istemiştir. Buda malın eksik ihraç olunmasına sebep olmuştur. Malın bu hana konulup, satışının da burada yapılması hususunda gerekenin yapılması istenmektedir. Divân-ı Humâyundan gönderilen hüküme uyulmadığı için, 1777 yılının Ağustos'unda verilen emre göre, 1778 yılının Mayıs ayında yeniden bir hüküm yazılmıştır. Der-kenârda belirtildiği üzere 1799 Kasım ayının başlarında emir tekrar yazılmıştır.

14. İslâm hakimiyetini tanımak şartı ile, İslâmî bir devletin tüm semavî din mensuplarına tanımış olduğu konukseverlik ve korumadan yararlananlar için kullanılan bir tabir. Geniş bilgi için Bknz. Cl. Cahen, "Zimme", *I.A.*, XIII, İstanbul, M.E.B. Yay., 1986, 566-71; Yavuz Ercan, "Türkiye'de XV ve XVI. Yüzyıllarda Gayrimüslimlerin Hukukî, içtimaî ve İktisadî Durumu", *Belleten*, XLVII, S: 188, Ankara, 1984; Y.Ercan, "Osmanlı İmparatorluğunda Gayrimüslimlerin ödedikleri Vergiler ve Bu Vergilerin Doğurduğu Sosyal Sonuçlar", *Belleten*, LV, S: 213, Ankara, 1991, ss. 371-91; Bilâl Eryılmaz, *Osmanlı Devleti'nde Gayri-müslim Tebanın Yönetimi*, İzmir, 1988.

15. Mevleviyet payesini kazanan ulema hakkında kullanılan bir tabirdir. Daha sonraları soylu ailelerden gelenlerle, ilmî ve sosyal durumu yüksek olanlar için ve birinci sınıf kadılar için kullanılmıştır. A.J. Wensinck, "Mevlâ, *I.A.*, VII, İstanbul, 1979, ss. 123-4; İ.Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı*, T.T.K.Yay., Ankara, 1984, ss. 83-132; M.Z.Pakalın, a.g.e., II, s. 549.

16. Divân-ı Hümâyûn, Osmanlı Devleti'nin bugünkü Bakanlar Kurulunun görevini gören bir kuruluştur. Devletin her türlü idarî, siyasî, askerî, ve malî işleri ile meşgul olurdu. Ayrıntılı bilgi için Bknz. İ.H.Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*, Ankara, T.T.K.Basımevi, 1984, ss. 1-110; Tevfik Temelkuran, "Divân-ı Hümâyûn Mühimme Kalemî", *İstanbul Üniversitesi Tarih Enstitüsü dergisi*, S:6, İstanbul, 1975, s. 130-175; Bernard Lewis, "Divân-ı Humâyûn", *The Encyclopaedia of Islam (New Edition)*, London, 1965, ss 337-39; Ahmet Mumcu, *Divân-ı Hümâyûn*, Ankara, Birey ve Toplum Yayınları, 1986.

17. Yemişçizade hanı olarak geçmektedir. Eski Mahkeme ile bit pazarı arasındadır. Bozkurt Ersoy, *İzmir Hanları*, Ankara, Atatürk Kültür Merkezi Yay., 1991, s. 122.

4-(Bel. IV) Hüküm, 1792 yılının Aralık ayı başlarında, İzmir Mollasına gönderilmiştir. Tire'de bulunan Kara Kadı Vakfı'nın mütevellisi olan Mustafa, İzmir şehrinde bulunan ve Kara Kadı Vakfına ait olan bir narenciye bahçesini haksız yere, İzmir'de oturan Ahmer isimli şahıs tarafından zabt ve öşrünün alındığından şikâyet etmiştir. Bu konu ile ilgili olarak Defterhane-i Amire'de bulunan Defter-i Evkafa bakılmış ve durumun açıklandığı gibi olduğu görülmüştür. Bu haksızlığın Defter-i Hakaniye uygun olarak giderilmesi istenmektedir.

Sonuç:

Belge II'de 1784 / 85 yılında alınan borcun ödenmesi için yukarda adı geçen hüküm yazılmıştır. Alacaklının defalarca alacağını istemesine rağmen alamaması üzerine İstanbul'â arz-ı hal sunmuş ve gerekenin yapılması için İstanbul'dan emir yazılmıştır. Borçlu kimse kadı huzurunda borcunu taksit taksit ödeyeceğini söylemesi üzerine netice yine İstanbul'a kadı tarafından bildirilmiş ve 103 numaralı deftere derkenâr olarak bu durum yazılmıştır.

Belge III'deki hükümde belirtilen konuyla ilgili olarak 1777, 1778, 1792 ve 1799 yıllarında olmak üzere dört kez hüküm yazılmak zorunda kalmıştır. Bu durum XVIII.y.y.'da merkezden uzak bölgelerde yönetimin etkisinin zayıfladığının bir göstergesi olarak yorumlanabilir.

Bununla beraber, Halil İnalçık'ında belirttiği gibi, 1649 yılından itibaren Şikâyet Defterleri adı verilen bir seri oluşturulması ve 1742 tarihinde de şikâyetlerin bölgelere göre tasnifine gidilmesi Osmanlı bürokrasisinde bir gelişme ve rasyonelleşme şeklinde yorumlanabilir.¹⁸

Aşağıdaki belgeler defterdeki orjinal sıralamaya göre yeni harflere çevrilmiştir.

-I-

103 / 12

Hüküm No: 50

İzmir mollasına hüküm, Mazlûm Mehmed nâm kimesne gelüb medine-i İzmir mütemekkinlerinden Anabolitan? nâm zimmî ve zimmetinde binikiyüz senesinden berü beşyüzellidört gurûş alacak hakkı olub / defaâtle taleb eyledikde envâ hile tezvîrat suluk birle ibtal-i hakk sevdasında olduğun bildürüb mahallinde şer'le görölüb mesfûrun zimmetinde olan ol mikdâr gurûş hakkı / alıverilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ etmegün mahallinde şer'le görölmeğ için yazılmıştır.

İî evâhir-i N (Ramazan) sene 1206

18. H.Inalçık, *a.g m.*, s. 34.

-II-

103 / 65

Hüküm No: 260

Mucebince tekrar yazılmıştır.

(ff) evâhir-i Ra (Rebiü'l-evvel) sene 9

İşbu Emr-i Âli lede'l-mevsul vekilî ile bade't-terâfu'merkûm Hüseyin mezkûresini eğerçi itiraz etmiş olub sonra medyun rehnini ihkaka iktidarı olmadığından meblağ-ı mezbûru vekiline ceste ceste edaya müteaddid olduklarını natık İzmir kadısının vârid olan ilâmından tefhim âli şerh verildi.

ff 28 Ca (Cemazie'l-evvel) sene 6

İzmir kazâsı nâibine ve İzmir hassı voyvadası zide mecduhuya hüküm ki,

İbrahim nâm kimesne südde-i saadetime arzuhal edüb bunun yüzdoksanyedi senesinde Niğde Kasabasında ikâmeti esnasında hassa hasekilerinden Emin/ demekle ma'ruf kimesne kasaba-i mezbûra lede'l-vürûd yüzdoksanseki senesinden berü mahall-i me'muremden avdet eylediğinden gelür edâ'ederim diyerek / bundan bâ-temessük dörtyüzelli gurûş istikrâz ve badehû avdetinde kasaba ve mezbûra vürûd etmeyub meblağ-ı mezbûr zimmetinde kalmağla bundan akdem / bi'd-defaât taleb eyledikde vermekde taallül ve muhallefet ve bir takrib İzmir'e firâr ve halâ İzmir'de sâkin olduğun mukaddema inha ve şer'le görülüb merkûmun / zimmetinde olan ber müceb-i temesük ol mikdâr gurûş hakkı tamamen tahsil ve kendüye alıverilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında istid'a-ı inâyet eyledikde / mahllinde şer'le görülmek için doksandokuz senesinde bir kıt'a ve defa senki voyvoda-i mûmâileyhsin işbu sene-i mübâreke Rebiü'l-evvelinde Emr-i Şerifim sadır ve tarafeynden / senki voyvoda-i mûmâileyhsin seni tevkil birle emr-i mezkûru deyn temessükünü sana ihale ve irşâl eyledikde mezkûr halâ mahkeme hademesi ve tarafını / bulduğundan mün'akid ve icrâ-yı Emr-i Âli olmayub ibtâl-i hakk sevdasında olduğun ve temessük-i mezbûr tarafında kaldığın bildürüb mübâşir ma'rifetiyle / ber müceb-i temessük zimmetinde olan ol mikdâr gurûş hakkı tamamen tahsil ve eğer bu defa dahi edâda muhalefet eder ise mübâşire terfifen der âliyyeme ihzâr / olunmak bâbında müceddeden Emr-i Şerifim sudûrunu ricâ ve Divân-ı Hümâyûnumda mahfuz kuyud-ı ahkâma müracaât olundukda vech-i meşrûh üzre tarih-i /mezbûrda evâmir-i şerifim verildiği mastur ve mukayyed olunmağın mübâşir ma'rifetiyle istid'ası ve mukaddema sadır olan Emr-i Şerifim mücebince mahallinde şer'le / rû'yet ve ihkâk-ı hakk mümkün olmaz ise der âliyyeme ihzâr olunmak bâbında

ff evâsıt-i Ra (Rebiü'l-evvel) sene 1206

-III-

103 /120

Hüküm No: 503

Tekrar emir yazılmıştır

ff evâhir-i Ca (Cemazie'l-evvel) sene 214

İzmir mollasına ve İzmir hassı voyvodası zide mecduhuya hüküm,

Hacegân-ı Divân-ı Hümâyûndan Mîr Mustafa zide mecduhu ile Divân-ı Hümâyûn kalemi küttabından Mehmed Hamî? zide kadruhunun südde-i saadetime takdim eyledikleri / bir kıt'a arzuhalleri mefhumundan Karaburun ve Urla'dan kayıklar ile medine-i İzmir'e gelen üzüm kadimü'l-eyyamdan berü kaza-i mezbûrda gümrük / ittisalinde vâki ber vech-i iştirâk mutasarrıf oldukları iki Kapulu Yemişçi Hanına geldi? bey've şîrâ edilegelmiş iken medine-i İzmir sâkinlerinden / han-ı mezbûrun mültezimi Kara Emin demekle ma'rûf kimesne icrâ'yı garazına mebni üzüm eshabını metalarını han-ı mezkûra götürmeyub / aher mahalle nakl etdün deyu tahriren ve iğvâen ve kadime mugayir han-ı mezkûra götürmeyub bunların ihracdan kesr ü noksan tertibine bais ve badi / olduğun mûmâileyhumanın babaları mukaddema bâ-arzuhal inha ve matekaddemden berü Urla'dan kayıklar ile gelen üzüm kadîmisi üzre / han-ı mezkûra gelüb bey' ve şîrâ olunub kadîme mugayir aher mahalle nakl etdirilmekten men' ve def' olunmasını istid'a eylediklerinde inha olunduğu / üzre zikr olunan mahallerde kayıklar ile han-ı merkûma tevârid eden üzüm mahall-i ahere nakl olunmayub matekaddemden berü eshâbı / rızalarıyla han-ı mezbûra vaz' ve anda bey' olunagelmiş iken mugayir-i kadim ve bilâ emr-i âli mahall-i ahere naklî teklifiyle taaddi olduğu / vâki' ise mugayir-i kadim ve bilâ emr-i âli taaddi etdirilmemek için mahallinde şer'e havale ile Emr-i Şerifim itası Divân-ı Hümâyûnumdan / bade't-tahrir muvâffık-ı rey-i âli etmeyub mahallinde şer'le görülmek için binyüzdoksanbir senesi Recebi'nde sâdır olan Emr-i Âli mücebince / yüzdoksaniki senesi evâsıt-ı Rebiü'l-âhiri'nde tekrar Emr-i Şerifim sâdır olmuş iken bu esnada ba'zı müfsid ve muhrik kimesnelerin / tahrik ve ifsâdlarına mebni hilâf-ı Emr-i Âli ve mugayir-i kadîm hareket eylediklerine binaen inkıyad-ı Emr-i Âli olmadıkların / inhâ ve mukaddema sâdır olan Emr-i Şerifim mucebince müceddeden Emr-i Âlişân sudûrunu istid'a Divân-ı Hümâyûnda mahfuz kuyud-ı ahkâma / müracaât olundukda tarih-i mezbûrda vech-i meşrûh üzre Emr-i Şerifim verilmeğin mastur ve mukayyed olunmak mukaddema sâdır olan Emr-i Şerifim mücebince / amel olunmak bâbında

ff evâhir-i S (Safer) sene 7

-IV-

103 / 150

Hüküm No: 596

İzmir mollasına hüküm,

Nezâret-i sadr-ı azamide asûde olan evkâfdan Tire'de vâki' Kara Kadı vakfının bâ-mutalebe vazife-i muayene / ile ve ba-Hatt-ı Hümâyûn berât-ı şerifimle mütevellisi olan Mustafa serhengane sefiri zide mecduhu gelüb Aydın Sancağı'nda / Tire nâhiyesi'nde evkâf camii ve medrese-i mevlâna Mecdeddün el-maruf-ı? be Kara Kadı ki der nefsi-i Tire diye yazıldığı / mahalde nefsi-i Tire ve civârındaki fî kıst-ı hamam-ı Kara Kadı an sene-i maa mevâdd-ı saire fî nefsi-i İzmir ve sair / an kıst-ı hamam der nefsi-i İzmir fî sene ve bağçe-i narenc der nefsi-i İzmir hasıl ikiyüz akça ve'l-masarif cihet-i / tevliyet öşr-i mahsûl maa cihet-i saire deyu Defter-i Evkâfda muharrir kalemiyle tahrir olduğu fakir ve mûmâileyh tarafından / vekili zide kadruhu zikr olunan bağçeyi taraf-ı vakfdan zabt ve öşrün kabz-ı murad eylediğin / müdâhale ve taarruz olunmak icâb etmez iken medine-i İzmir sükkânından Ahmer Efendi demekle ma'rûf kimesne fuzûli / ve tagallüben bağçe-i mezbûru cümle müştemilâtıyla bilâ şer' zabt ve öşrün kabz edüb taraf-ı vakfa gadr eylediğin / bildürüb bağçe-i mezbûra ber mûceb-i Defter-i Hakanî lâzime-i taraf-ı vakfdan vekil-i mezbûrun zabt ve öşrü / ahz ve kabz etdirilmemek bâbında Emr-i Şerifim ricâ ve Defterhâne-i Âmiremde mahfuz Defter-i Evkâfa / müracaât oldukda vech-i meşrûh üzre olduğu mastur ve mukayyed olunmağın Defter-i Hakanî mûcebince kanûn / üzre olunmak babında

fî evâsıt-ı R (Rebiü'l-evvel) sene 1207

103 no'lu Anadolu Ahkâm Defteri'nin dış kapağı

باسمہ

ہذا قیود احکام شکیا و ایالتا ناظولی در زمان صدر
صدر کوثر اہلیت یوسف شاہ سرا سدا برید
و فی بیان رئیس کتاب صدر عبدالسری قندی

نال ماہنامہ 3
2 بغرن

